

FI lausuntopyyntö VV

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Tohmajärven kunta	Olli Riikonen	olli.riikonen@tohmajarvi.fi	20.3.2017	Kunnanhallitus

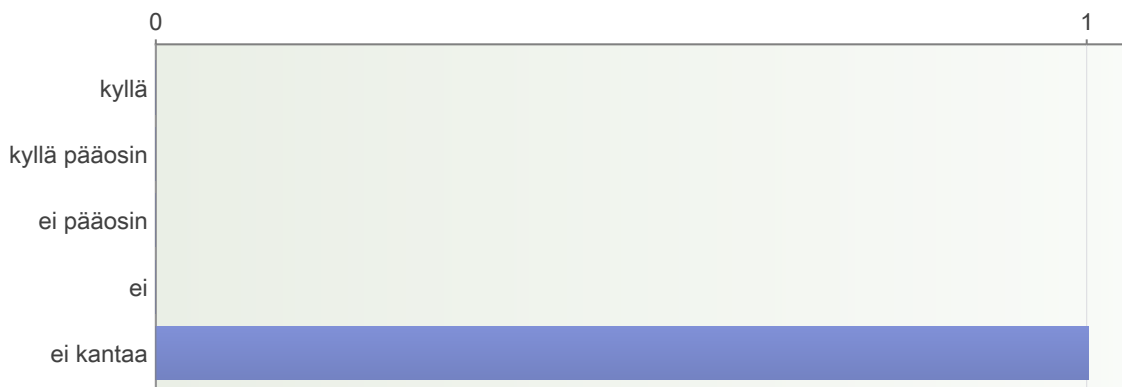
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

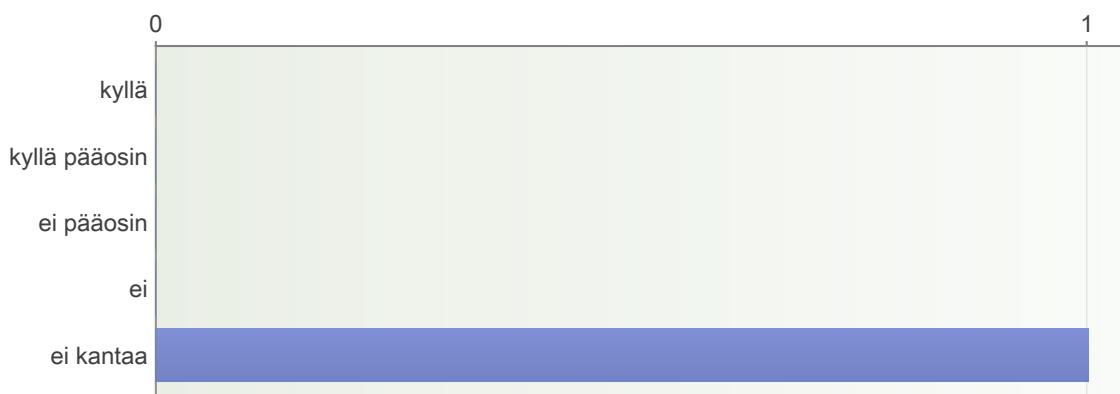

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

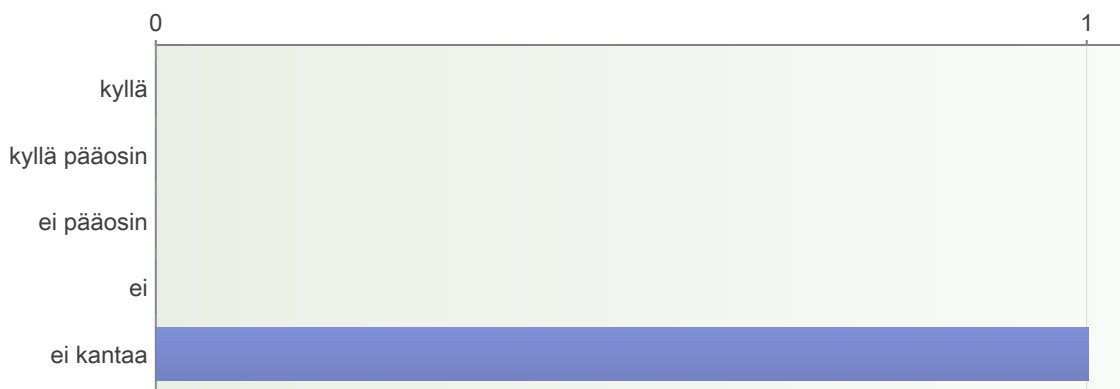

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

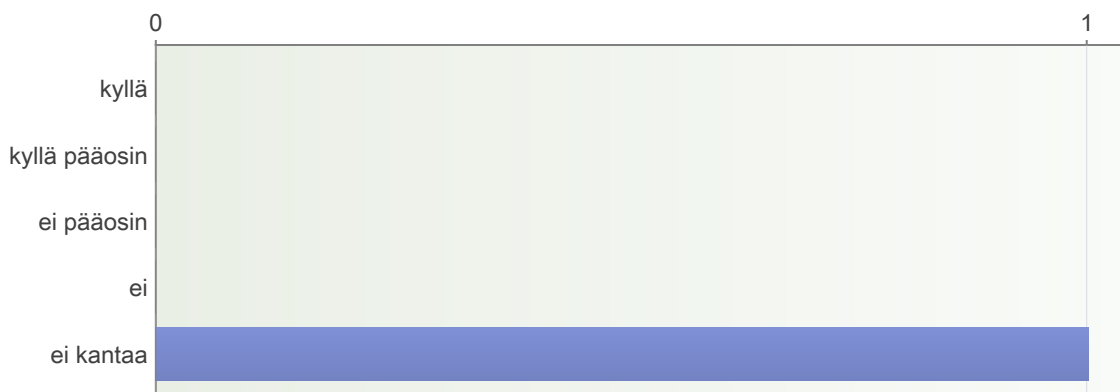

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

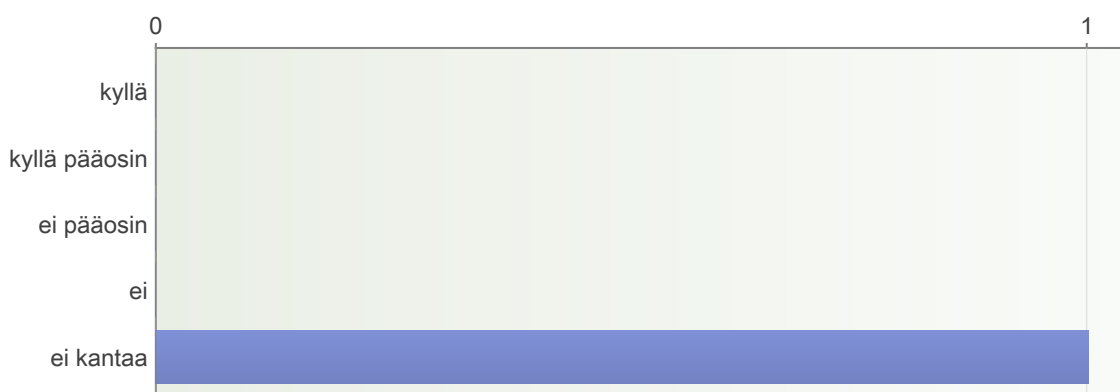

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

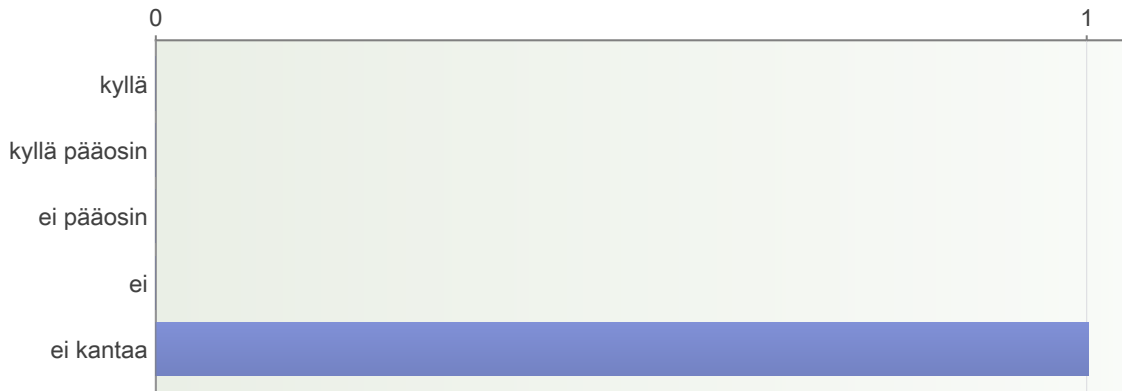

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

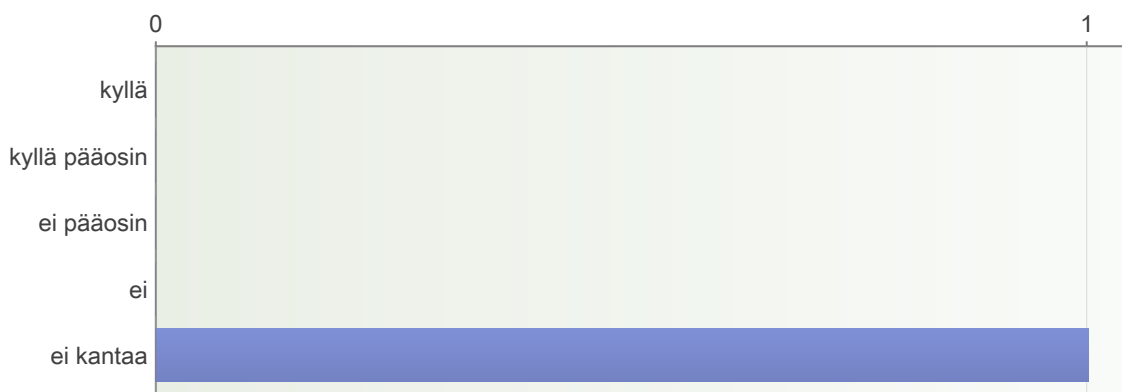

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

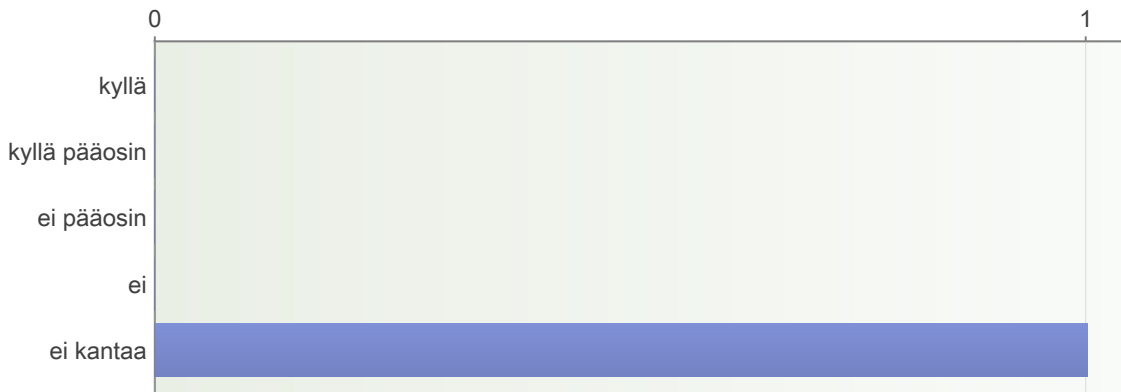

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

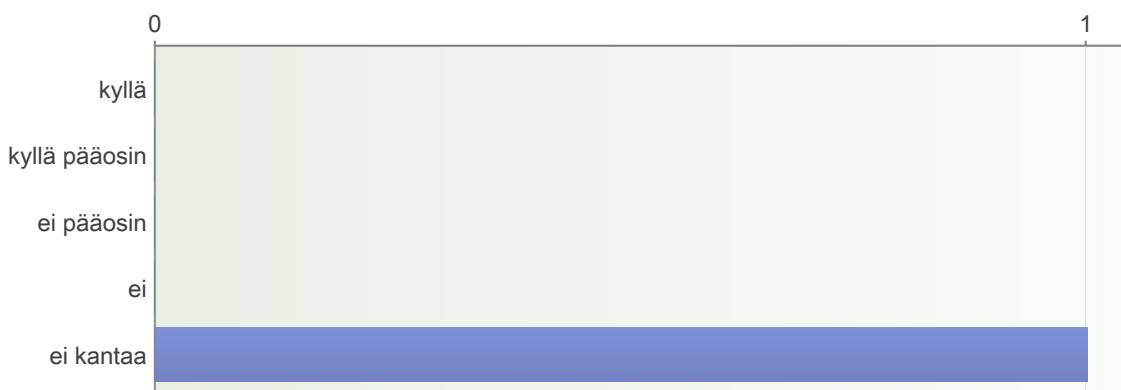
Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

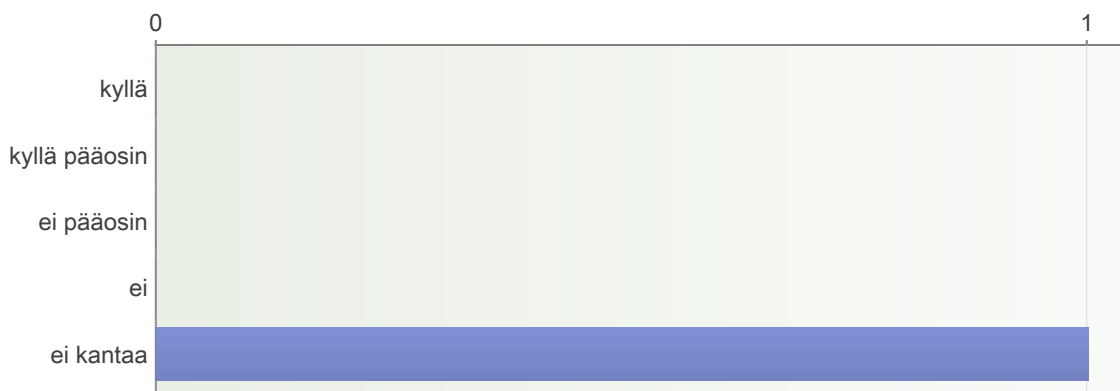

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

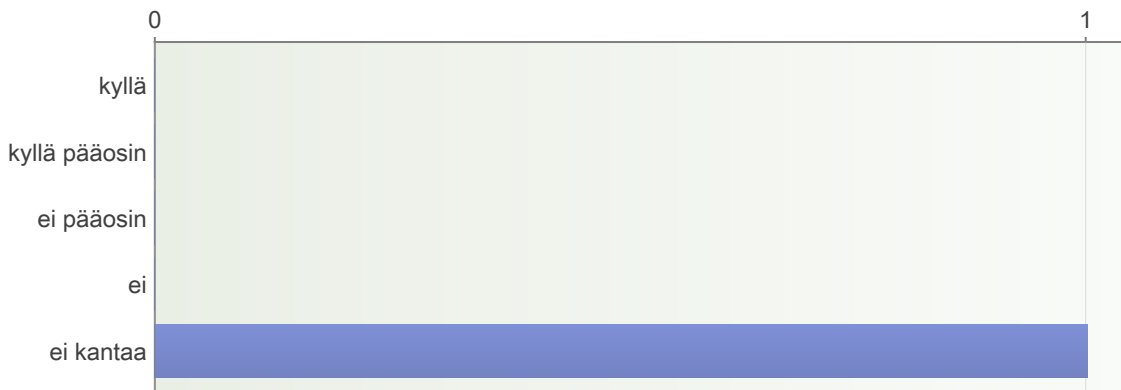

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

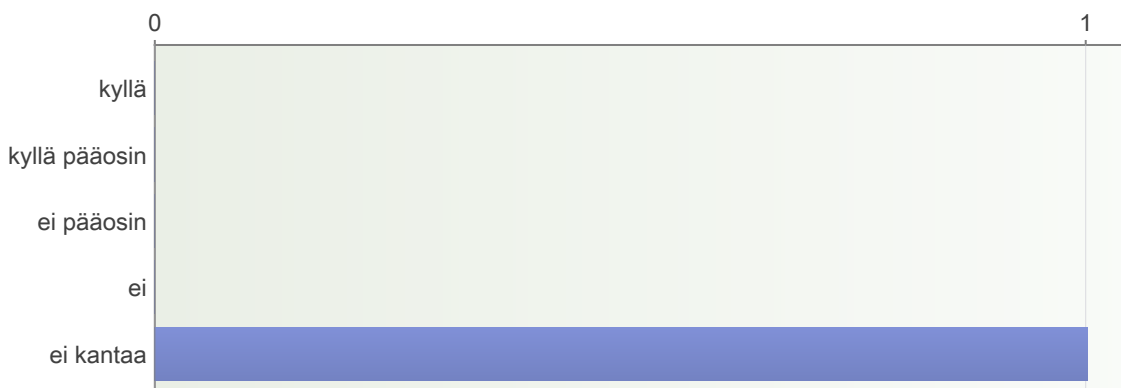

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

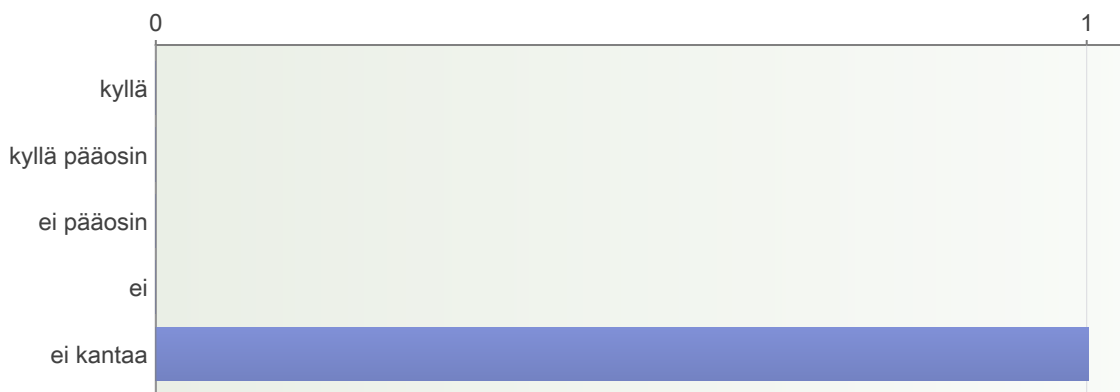

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

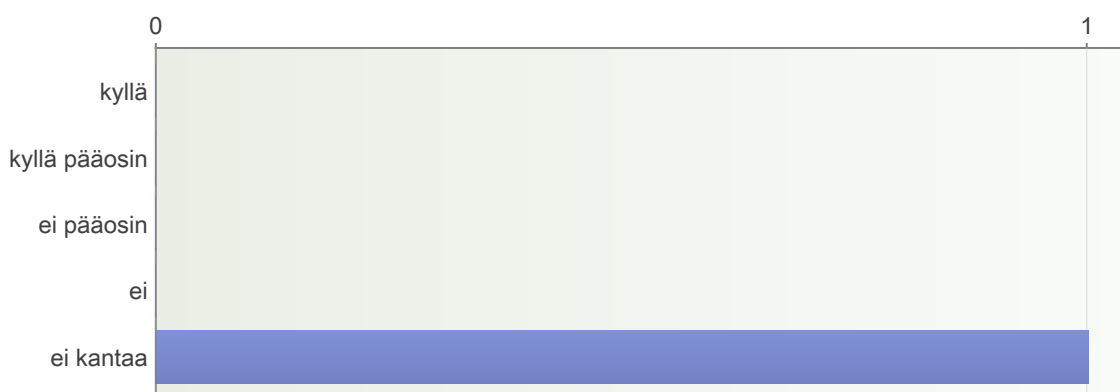

31. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

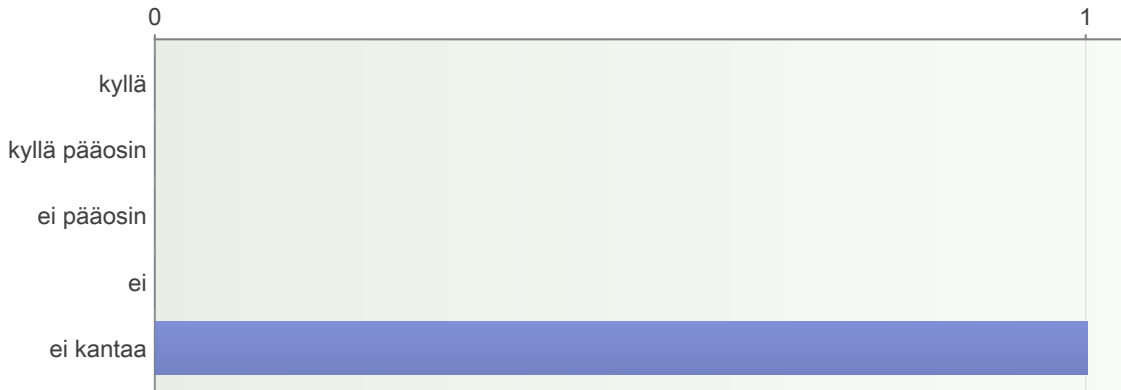

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

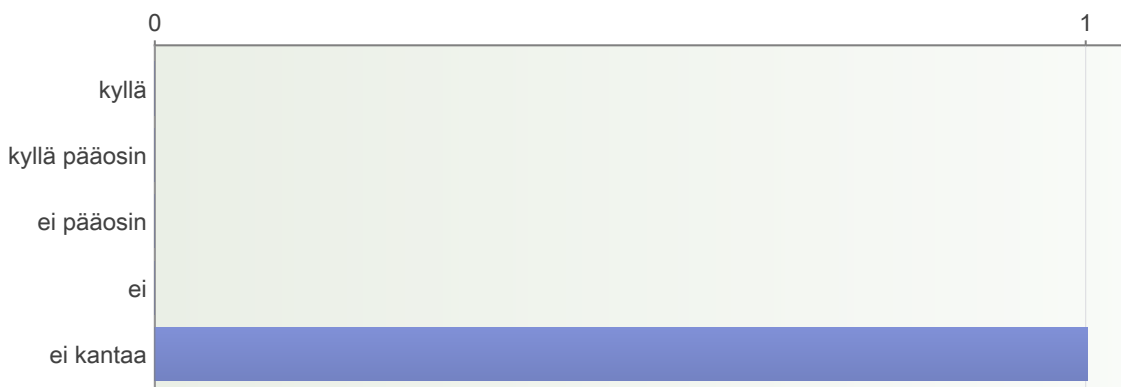
35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

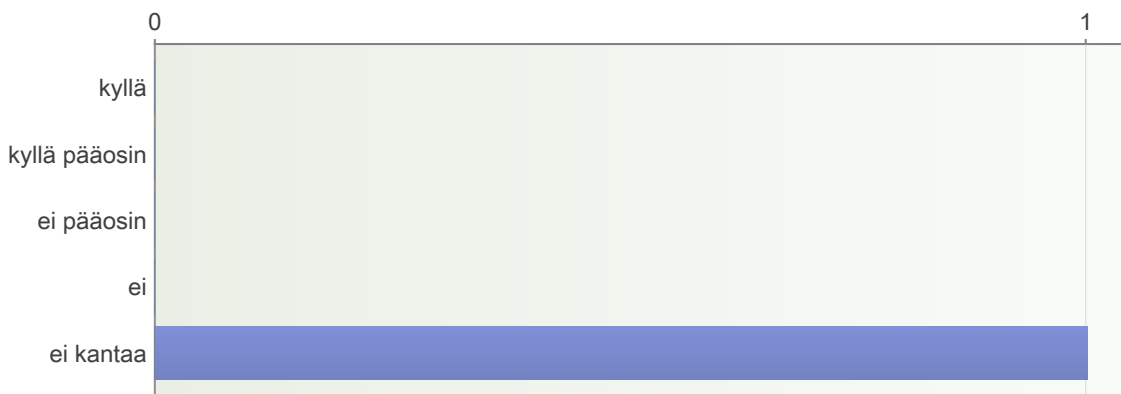

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

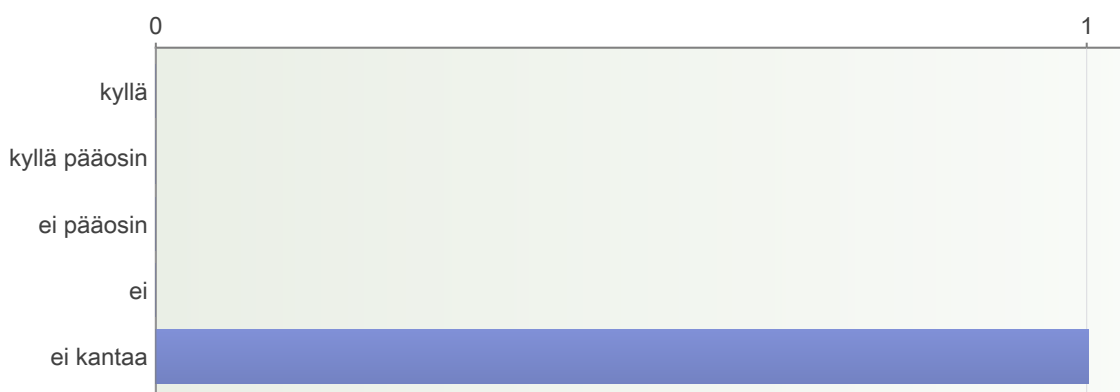

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

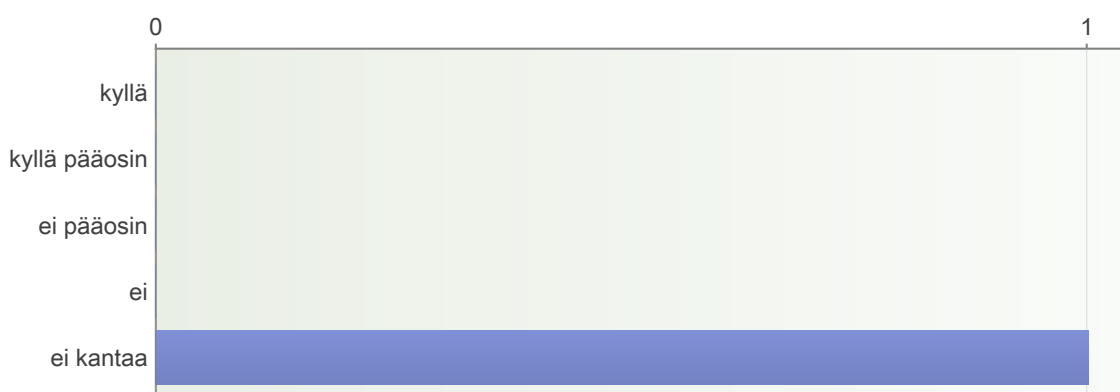
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

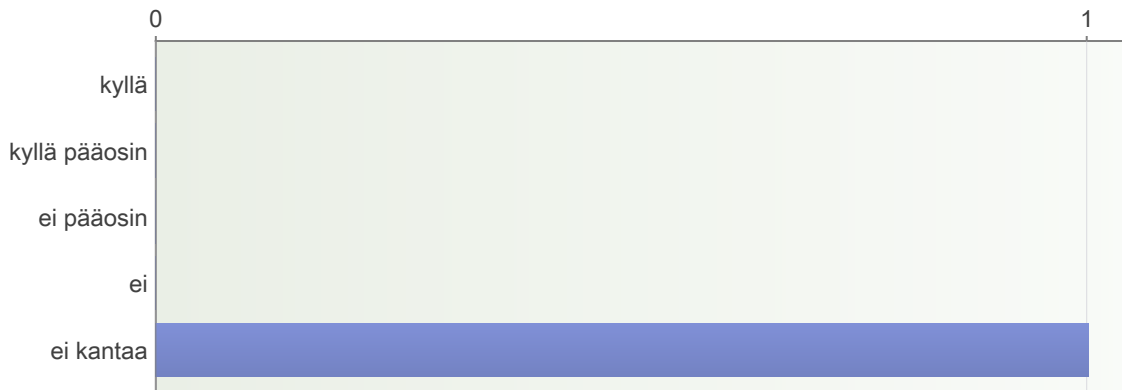

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

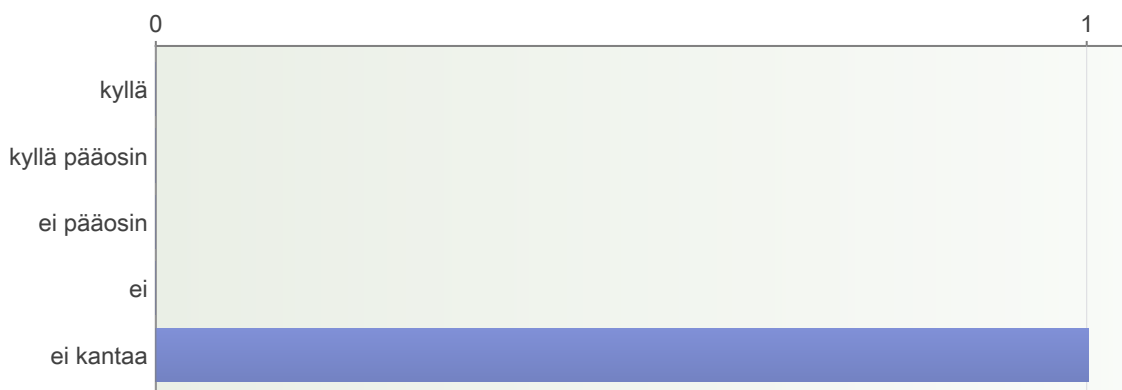

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

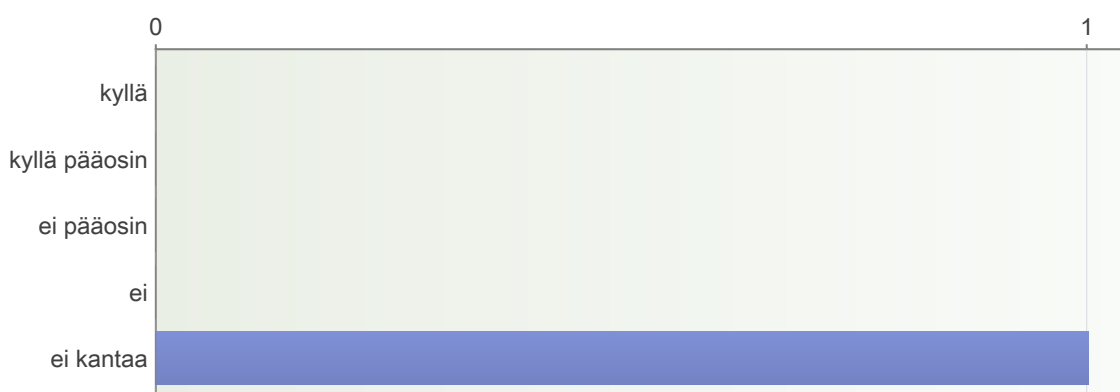

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

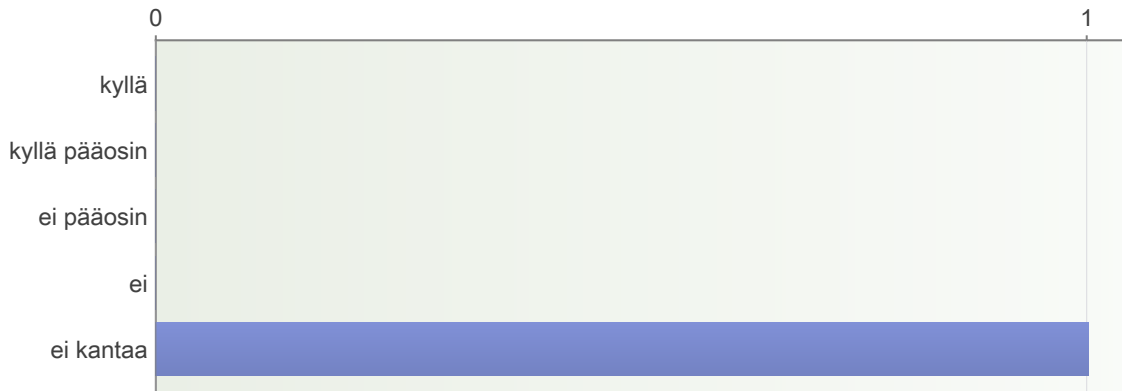

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

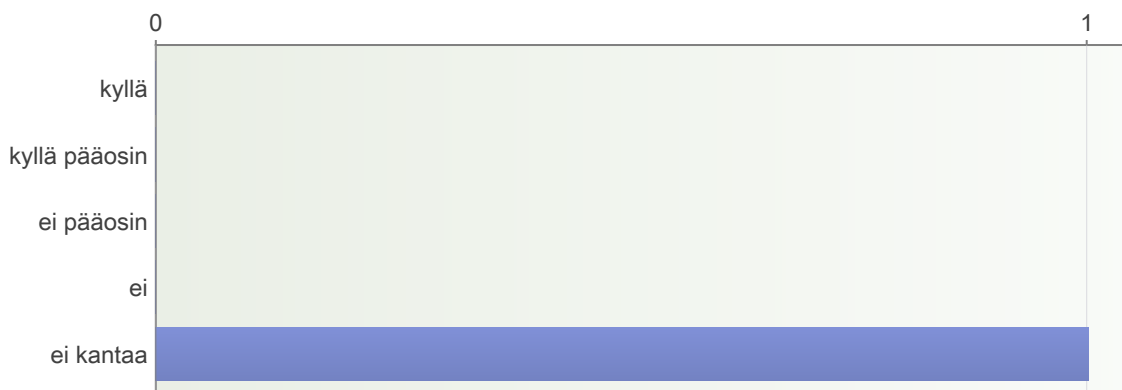
Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

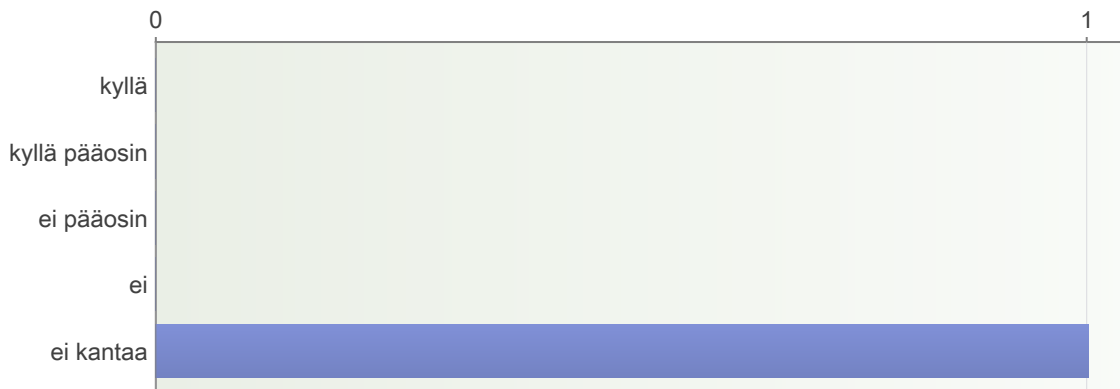

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Tohmajärven kunta toteaa, että sote-valinnanvapauslain yksityiskohtiin ei ole tarkoituksenmukaista ottaa kantaa, kun lakia ollaan sorvaamassa uusiksi jo kesken lausuntokierroksen. On siis ilmeistä, että kysymykset ja vastaukset ovat jo valmiiksi vanhentuneita. Otamme kuitenkin kantaa muutamiin uudistuksen periaatteisiin ja toteutustapaan.

Useat asiantuntijat ja asiantuntevat lausujat - kuten Kuntaliitto ja Pohjois-Karjalan maakuntauudistuksen ohjausryhmä - ovat todenneet valinnanvapauslain hallitun voimaansaattamisen olevan vuoden 2019 alusta mahdotonta. Lakiesityksen nähdään myös vaarantavan uudistuksen keskeisimpien tavoitteiden toteutumisen eli palveluiden tasavertaisemman saatavuuden takaamisen ja taloudellisen tehostamisen. Tohmajärven kunnalla ei ole perusteita tai asiantuntemusta väittää, että nämä asiantuntijat ovat väärässä, vaan yhdyimme Kuntaliiton ja Pohjois-Karjalan maakunnallisen lausunnon peruslinjauksiin.

Asiakkaan ja potilaan valinnanvapaus on arvokas ja kannatettava periaate, mutta sen on kuitenkin pysyttävä alisteisena kansalaisten tasa-arvolle ja sote-palvelujen kustannustehokkuudelle.

Tohmajärven kunnassa on koettu vuosikymmenten aikana, mutta myös viimeisen 10 vuoden aikana kaikki ne ongelmat, jotka ovat olleet hyviä perusteita lähteä toteuttamaan sote-uudistusta: lääkäri- ja hammaslääkäripula, hallitsematon kustannuskehitys ja palvelutoiminnan osaoptimointi.

Näistä ongelmista lääkäri- ja hammaslääkäripula on ollut pitkälti valtiovallan virheratkaisujen seurausta, kun lääkäreitä ei ole koulutettu riittävästi. Valtiovallan verotuksellinen virheratkaisu osaltaan aiheutti keikkalääkäriyritysten syntyminen 2000-luvulla. Se takasi kyllä valinnanvapauden lääkäreille, mutta ei kellekään muulle. Lääkärit saivat valita työpaikkansa ja työaikansa, yksityinen työterveyshuolto on ollut liian houkutteleva leipäpuu ja kunnille ja kuntayhtymille jäi vain vapaus valita, minkä yrityksen ylisuuren laskun maksaa. Terveyskeskusten virkoihin ja pitkäjänteiseen työhön lääkäreitä ei ollut enää saatavissa. Tämä on ollut keskeinen syy kansalaisten eriarvoisuudelle terveydenhoidossa.

Paras-uudistuksella ei saatu aikaan juuri muuta kuin entistä huonompi tilanne ja eripura kuntien kesken. Näistä kokemuksista johtuen Tohmajärven kunta päätyi vuonna 2012 kilpailuttamaan koko sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotannon. Kunta jäi palveluiden järjestäjäksi ja viranomaistehtävien hoitajaksi. Tällä mallilla olemme saaneet kuntalaisten sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden kuntoon ja kunnan sote-kustannukset hallintaan ja ennakoitavaksi. Kuluvan vuoden alusta lukien kunta ainoastaan rahoittaa palvelut, järjestämisvastuu siirtyi Siun sote -kuntayhtymälle, mutta tuottajana jatkaa Attendo kunnan kilpailuttaman sopimuksen mukaisesti vuoden 2018 loppuun saakka.

Tohmajärvellä ja monissa kaltaisissamme maaseutukunnissa ollaan huolissaan siitä, miten käy erityisesti paikallisten terveyspalveluiden. Kunta ja kuntalaiset ovat tyytyväisiä vallitsevaan tilanteeseen ja päähuolestamme on, että tilanne ei tulevissa uudistuksissa parane, vaan huononee. Mielellään olisimme tässä asiassa väärässä.

Digitalisaatio, terveyden omatoiminen edistäminen ja uudet toimintamallit ovat tervetulleita, mutta reikiintyneen hampaan korjaaminen tai poskiontelon punkteeraus eivät onnistu vielä itsehoitona tai netin välityksellä. Niin kauan, kun kunnassa on jatkuva asiakaskysyntä lääkärille ja hammaslääkärille, näiden palveluiden on oltava saatavilla omalta paikkakunnalta.

Tohmajärveläisten kannalta tärkein valinnanvapauden muoto onkin se, että nykyistä tasoa vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut ovat saatavissa omassa kunnassa. Tohmajärveläisillä on kokemus siitä, että palveluiden tuottaja voi olla myös yksityinen yritys. Tärkeintä on, että palvelu on saatavilla. Sellainen valinnanvapaus, jossa tohmajärveläiset joutuisivat hakemaan palvelunsa naapurikaupungeista, ei ole meille hyväksyttävä kehityssuunta.

Tohmajärvellä toimii myös lukuisia pienempiä yksityisiä sosiaali- ja terveyspalvelutuottajia vanhustenhuollossa, lastensuojelussa, päihdepalveluissa ja fysioterapiassa. Kunnan näkökulmasta on keskeistä, että valinnanvapauslainsäädäntö mahdollistaa myös pienten yksityisten yritysten mahdollisuudet tuottaa ja tarjota palveluitaan uudessa tilanteessa.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.